

Sep Reguloj de Vimalakirti (4)

HISAMATSU Shin'ichi

El *Hisamatsu Shin'ichi Chosakushū* (Verkaro), Vol. VI (Risōsha, Tokyo, 1973; reviziita eldono, Hōzōkan, Kyoto, 1994), pp. 130-139. La japana teksto antaŭe aperis en monografo *Yuima Shichisoku* (Sep Reguloj de Vimalakirti) (FAS-Societo, Kyoto, 1960). Originale ĝi estis serio da *teikō*-paroladoj donitaj en retrigoj ĉe Gakudō Dōjō (antaŭa nomo de FAS-Societo) ĉirkaŭ 1955.

PARTO TRI: BUDHALANDO

Kiom la koro estas pura, tiom la budhalando estas pura.

I

La budhismo ĝis nun disvolvis diversajn teoriojn koncerne la purlandon kaj budhalandon, t.e., la estomanieron de la mondo. Tiun ĉi temon la *Vimalakirti-Sutro* traktas en sia unua ĉapitro, pri la budhalando. La ultima celo de la Voto de la Homaro de FAS-Societo estas "konstru[i] mondon, kiu estas kaj vera kaj feliĉa." Mi sugestas, ke tio intime rilatas al la purlando klarigita en la *Vimalakirti-Sutro*. Tial mi ĉi tie dezirus konsideri, kiel la purlando kaj budhalando estas predikitaj en la sutro.

La Ĉapitro Budhalando centrigas sur la darmo-instruo, kiun Ŝakjamunio predikas responde al la demando prezentita de Ratnakara, filo de bonfamilio.

Unue, ni rigardu la ĉefsekcion de tiu ĉi prediko:

La Budho diris: "Ratnakara, la tuta korpo de la vivaĵoj estas la lando, kie bodisatvo atingas budhecon. Kial estas tiel? Ĉar bodisatvo prenas la budhalandon tiom, kiom li konvertas la vivaĵojn; ĉar li prenas la budhalandon tiom, kiom la vivaĵoj estas instruataj; ĉar li prenas la budhalandon tiom, kiom la vivaĵoj, enirante en la budhalandon, estas iniciataj en la saĝon de la Budho; ĉar li prenas la budhalandon tiom, kiom la vivaĵoj, enirante en la budhalandon, disvolvas la povon esti bodisatvo. Kial estas tiel? La kaŭzo estas, ke bodisatvoj prenas la budhalandon, ĉar ili estigas siajn aktivadojn sole por la bono de la vivaĵoj. Ekzemple, oni laŭvole povas konstrui domon facile sur vakanta grundo, sed en malplena ĉielo oni ne povas. Tiel same bodisatvo volas alporti la vivaĵojn al matureco, tial li serĉas preni budhalandon, kiu ne povas esti serĉata en malplena ĉielo.

Ratnakara, vi devas scii, ke la rekta koro estas la purigita budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, neruzaj vivaĵoj eniros en lian budhalandon. La firma decido estas la purigita lando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, vivaĵoj ekipitaj per radikoj de virto eniros en lian budhalandon ...

Tial, Ratnakara, bodisatvo laŭ sia rekta koro komencas praktion. Kiom li ekpraktikas, tiom li gajnas firman decidon. Kiom li gajnas firman decidon, li regas

siajn pensojn. Kiom li regas siajn pensojn, tiom liaj agoj konformas al la Darmo. Kiom liaj agoj konformas al la Dharmo, tiom li dediĉas siajn meritojn por la vekiĝo de la aliaj. Kiom li dediĉas siajn meritojn por la vekiĝo de la aliaj, tiom li havas taktikajn rimedojn. Kiom li havas taktikajn rimedojn, tiom li alportas la vivestajojn al matureco. Kiom li alportas la vivestajojn al matureco, tiom lia budhalando estas purigita. Kiom lia budhalando estas purigita, tiom lia prediko de la Darmo estas purigita. Kiom lia prediko de la Darmo estas purigita, tiom lia saĝo estas purigita. Kiom lia saĝo estas purigita, tiom lia koro estas purigita. Kiom lia koro estas purigita, ĉiuj liaj meritoj estas purigitaj.

Tial, Ratnakara, bodisatvo, kiu volas purigi sian budhalandon, devas klopodi plene purigi sian propran koron. Ĉar, kiom la koro de la bodisatvo estas pura, tiom lia budhalando estas pura.

II

La budhalando priparolata en la *Vimalakirti-Sutro* estas esprimita de la famaj vortoj ĉe la fino de la ĉi-supra citaĵo: "kiom la koro de la bodisatvo estas pura, tiom lia budhalando estas pura." Kiel indikas tiu frazo, oni ne devas serĉi la budhalandon aŭ la purlandon en speciala regno space apartigita el tiu ĉi efektiva historia mondo aŭ en la tiel nomata postmondo. Ĝi male signifas, ke, se nur nia koro estas vere pura, tiam tiu ĉi historia mondo de efektivecoj, tiel kiel ĝi estas, fariĝas la purlando senpere, ĝuste ĉi tie kaj nun. Pli precize, origine ĝi estas la purlando. Kontraŭ la komuna kredo, la ĉiela regno aŭ la purlando ne estas ekster nia efektiveco. Tiu ĉi mondo, ĝuste tiel kiel ĝi estas, estas la purlando; la purlando, ĝuste tiel kiel ĝi estas, estas tiu ĉi mondo. Tio estas la aŭtentika mondovido de la budhismo.

Kio do signifas "kiom la koro de la bodisatvo estas pura"? Kiel ni jam vidis en la antaŭaj partoj, "Ripoza Sido" kaj "La Darmo estas for de Formo," la plej pura stato de nia koro estas vere malplena, kaj tial ĝi nomiĝas pura Darmo-Korpo (*Dharmakaya*). Fakte tamen tiu ĉi pura Darmo-Korpo entenas neniu korpon kaj neniu landon. La [supozata] korpo kaj lando estas unu, se tiel diri, kaj samtempe tiu unu estas malplena. La vekiteco al la malplena darmo nomiĝas la darmo-korpo aŭ la budha-korpo, kaj la loko de tiu ĉi vekiteco nomiĝas la budhalando. Pro tio ekzistas nenia budhalando ekster la budha-korpo, neniu budha-korpo ekster la budhalando. Tio estas grundita sur tio, ke la darmo havas unusolan formon, kiu estas senforma.

La sutro diras aliloke, ke kiam Manjusri vizitis Vimalakirti por demandi pri lia malsano, lia domo estis tute malplena. Tiu malplena domo rekte indikas la karakteron de la vera budhalando. Ĉar la budhalando estas tute malplena kaj senforma, tial nenio ajn, kio havas formon, povas kvalifikigi kiel vera budhalando. Ankaŭ la frazo "kiom la koro de la bodisatvo estas pura, tiom lia budhalando estas pura" montras tian ultiman purecon. Ĝi estas nenia pureco relativa al malpureco, kaj plue ĝi enhavas nenion ajn, kion oni povas difini "pura." Ĝi ja devas nomiĝi pureco trans la dualeco de pureco kaj malpureco. Tial, por atingi la budhalandon, ni ne bezonas atendi iom plu nek iri al iu alia loko. Ni devas nur igi nian koron pura en la vera senco de la vorto. Tiam, tiu tempo-kaj-loko, kie ni estas, rekte fariĝas la budhalando. Kaj se tiu

tempo-kaj-loko rekte fariĝas la budhalando, ĝi ne plu estas limigita al tiu specifa tempo kaj loko. Tiam kaj tie perfektiĝas la absolute nedeterminita budhalando.

Efektive, la diro "alportas la vivestajojn al matureco" signifas la manieron perfektigi la budhalandon. Konstrui la budhalandon estas alporti la vivestajojn al matureco. Alivorte, "pren[i] la budhalandon" signifas, ke la budho vekiĝintas. Ke la budho vekiĝintas, tio signifas, ke li atingis la malplenan purlandon. Precize pro tio, ke la purlando estas atingita, la vivestajoj eniras tien. Konstruo de la budhalando fare de la budho estas, el la vidpunkto de la vivestajoj, la praktiko de kompato por ili. Alivorte, ĉar la Budho prenas la budhalandon, precize tial la vivestajoj povas eniri tien.

III

La budhalando en la ultima senco de la vorto devas esti tia senforma budhalando, kies "korpo kaj lando estas ne-du." Samtempe, la senforma budhalando siavice devas esprimi sin kiel disversajn formhavantajn budhalandojn. Konstrui budhalandojn kun diversaj formoj estas, se tiel diri, la duagrada kompato de la Budho. La precipa, ultima kompato havas neniu ajn formon. Vera kompato ne diferencigas inter Budho kaj vivestajo, inter savanto kaj savato. Kompato, kiu ankoraŭ tenadas iom da dualeco inter la vivestajo, kiu estas savata, kaj la Budho, kiu savas, ne povas nomiĝi ultima kompato. Kiel mi diris plifrue, vera kompato estas nenio krom la neobstrukcita, mem-resta funkciado de la malplena memo. Tial ĝi havas nenion nomatan Budho, nenion nomatan vivestajo. Ĝi tute estas la subjekto de kompato, kiu havas nenian difinitan objekton, al kiu turni sian kompaton. La subjekto de kompato havas nenion ajn, kio povas determiniĝi kiel kompatema.

Mi ĵus diris, ke la subjekto de kompato havas nenion, kio meritas la priskribon "kompatema." Sed mi devas montri, ke ĝi tute ne estas vana, supra ĵa kompato. Kontraŭe, nur kiam ni atingas tion, ni kiel vera subjekto povas praktiki veran kompaton. Tiu kompato estas de tute alia ordo ol tio, kion ni ordinare nomas kompato aŭ amo. Kiam ni liberiĝas el la kompato, kiu entenas la dualecon de savanto kaj savato, kaj tiel atingas la etapon liberan el tia dualeco, tiam ni unafoje povas akiri la funkcion de kompato ultima, senlima. Tiu ultima kompato, tiu "kompato okazanta el ne-kompato," estas tio, kion oni en la budhismo nomas senobjekta granda kompato. Kreante sennombrajn formojn, ĝi povas savi ĉiujn vivestajojn mem-reste, sen obstrukciĝi pro la formoj, kiujn ĝi kreas. Ĝuste tian kompaton predikas Vimalakirti. Lia kompato estas la funkcio de la "nenieco," la fundamenta karaktero de la Budho.

Ripoza Sido, kiun mi diskutis plifrue, estas fakte nenio alia ol tiu ĉi subjekto, kiu ebligas veran kompaton. Unu el la frazoj, kiujn mi citis tie, "manifesti ĉiujn aktivadojn sen forjeti la Nirvanon," indikas la grundon, sur kiu oni praktikas tian senobjektan grandan kompaton. Preno de la budhalando fare de la bodisatvo signifas la saman aferon, kiel ankaŭ "ĉiuj estaĵoj estiĝas el la ne-resta radiko" [el la ĉapitro "Vidi Vivestajojn"]. Nur la absoluta subjekto povas respondi senobstrukcите kaj mem-reste al la mondo de diferencoj. La senfina budhalando estas konstruita, se tiel diri, laŭ la diversaj kapabloj kaj circonstancoj de la vivestajoj. Fakte la diversaj legoj de la budhismo prezantas tian funkcion celatan al la konstruo de la budhalando.

Jen estas la kaŭzo, pro kiu oni diras, ke la ses paramitoj aŭ "perfektaĵoj" kaj la kvarobla senlima koro estas la purlando de la bodisatvo.

IV

Donado estas la purigita budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, ĉiuj sindonaj vivaĵoj eniros en lian budhalandon. Tenado de la preceptoj estas la purigita budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, vivaĵoj, kiuj gardas la padon de ĉiuj dek ĝustaj kondutoj eniros en lian budhalandon. [Eltenado estas la purigita budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, vivaĵoj ornamitaj per tridek du fizikaj markoj de la Budho (kaj perfektaj je eltenado kaj sereneco) eniros en lian budhalandon.] Fervoro estas la purigita budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, vivaĵoj, kiuj klopodas en ĉiuj meritoplenaj agoj, eniros en lian budhalandon. Profunda mem-koncentriĝo estas la purigita budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, vivaĵoj, kiuj estas trankvilaj je mem-posedo, eniros en lian budhalandon. Saĝo estas la purigita budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, vivaĵoj, kiuj estas esbalitaj en vero, eniros en lian budhalandon. La kvarobla senlima koro estas la budhalando de bodisatvo. Kiam li atingas budhecon, vivaĵoj, kiuj restas en la stato de amikeco, kompato, ĝojo kaj neinteresiĝeco, eniros en lian budhalandon.

Tiamaniere, ĉiuj praktikoj de konstruo de la budhalando estiĝas el la senobjekta granda kompato; kaj ĝuste pro tio oni rajtas diri, ke la ses paramitoj reduktiĝas al unu. Se ili estas nur reciproke sendependaj metodoj de praktiko, tiam ili ne estas la ultima praktiko. La establo de la ses paramitoj devas esti la establo de la unu ultima paramito; kaj samtempe, la unu ultima paramito devas esti la funkcio de la malplena subjekto ekipita per senobjekta granda kompato. Se la ses paramitoj ne estas bazitaj sur tia paramito, ili estas nenio krom mem-centritaj paramitoj. Ĉiu el la ses paramitoj, ĉu donado, tenado de la preceptoj, aŭ alia, devas esti aliro al la unu ultima paramito. Se la donado restas donado en la ordinara senco, ĝi ne povas nomiĝi la mahajana donado. Kiam donado okazas el la unu ultima paramito, nur tiam ĝi fariĝas la esprimo de la tuto kaj tiel ties konstruo, dum ĝi restas difinita paramito.

Ĉe la komenco de la unua citajo supre, estas dirite, "la tuta korpo de la vivaĵoj estas la lando, kie bodisatvo atingas budhecon." Tio post ĉio estas samo kiel tio, kion mi ĵus diris. Ĉar la vivaĵoj ekzistas en la mondo, tial la Budho konstruas la purlandon. Ĝi estas fondita de la Budho, sed ĝi tute estas por la bono de la vivaĵoj; per ĝi ni povas eniri en la budhalandon. La vivaĵoj prezentas, se tiel diri, la fundamentan motivon por la duagrada praktiko de kompato fare de la Budho.

Sekve, ankaŭ la jena frazo signifas la samon: "... prenas budhalandon tiom, kiom li konvertas la vivaĵojn." Tamen daŭras jene:

Kial estas tiel? La kaŭzo estas, ke bodisatvoj prenas la budhalandon, ĉar ili estigas siajn aktivadojn sole por la bono de la vivaĵoj.

Sed tio ĉi priparolas la duagradan kompaton esprimitan kiel formojn. Senbezone estas diri, ke ĉiu ĉiuj tiaj formoj estas bazitaj sur la precipa kompato senforma. Samtempe, la sekanta metaforo rivelas la plej pozitivan, dinamikan karakteron de tiu ĉi duagrada kompato formhava:

Ekzemple, oni laŭvole povas konstrui domon facile sur vakanta grundo, sed en malplena ĉielo oni ne povas.

La vorto "vakanta" en "vakantagrundo" parolas pri la absolute sendiskriminacia, senforma darmo. Sed se tiu ĉi vakantajo estas malplena kaj senforma nur laŭlitere, tiam oni ne povas konstrui tie palacon nek domon. Tia laŭlitera malpleneco estas signita de la termino "malplena ĉielo." Aliflanke, la vakanta grundo priparolata ĉi tie, kvankam ĝi estas absoluta, sendiskriminacia senforma malpleneco, estas la grundo de kreado, kiu estas malplena, sed tamen entenas senfinajn diferencojn. Ĝi havas tian riĉan enhavon de absoluta esto, ke oni tie povas konstrui laŭvole ian ajn domon.

Tial, la unuagrada senforma kompato estas la subjekto, kaj ĝi surbaze de si mem konstruas sian duagradan kompaton, kiu kapablas krei kaj havas karakteron de absoluta esto. Tion ĉi montras la frazo:

Ĉar ili volas alporti vivestajojn al matureco, tial ili serĉas preni budhalandon, kiu ne povas esti serĉata en malplena ĉielo.

V

La du frazoj: "la rekta koro estas purigita budhalando de bodisatvo" kaj "La firma decido estas purigita lando de bodisatvo," indikas, en ambaŭ flankoj de unu kaj multo, la senobjektan grandan kompaton, la fundamentan motivon por konstrui la purlandon. Kiel montras la vortoj "la Loko de Vekiteco (*dōjō*) estas la kerno de la rekta koro" [en Ĉapitro Kvar, pri la Bodisatvoj], la rekta koro priparolas ĝuste nian vekitecon al nia vera memo; ĝi signifas la samon kiel Ripoza Sido kaj Darmo.

Kiel indikas la vortoj, kiuj sekvas en la sutro: "Kiam li atingas budhecon, neruzaj estaĵoj eniros en lian budhalandon," tiel la rekta koro estas la subjekto de la vivestajoj, kiuj ne flatas. La ne tordita koro estas la rekta koro; post ĉio ĝi povas nomigi la Unu-Koro.

Aliflanke, la firma decido indikas al la senfinaj enhavoj de la rekta koro, kiel videblas el la frazo, kiu sekvas: "Kiam li atingas budhecon, vivestajoj ekipitaj per radikoj de virto eniros en lian budhalandon." Se la rekta koro prezentas la unuecon, la firma decido respondas al la multo. Tial ni povas diri, ke tiuj du montras, ke "unu, ĝuste tiel kiel ĝi estas, estas multo; multo, ĝuste tiel kiel ĝi estas, estas unu." Ĉe la *mandala*-figuro de la esotera *Shingon*-sekteto, la *Kongō-kai* aŭ la Diamanta Regno prezentas unuecon, dum la *Taizō-kai* aŭ la Ventra Regno la multecon; sed tiuj ĉi nur estas du flankoj de la sama medalo.

Tial, estas dirite:

... bodisatvo laŭ sia rekta koro komencas praktion. Kiom li ekpraktikas, tiom li gajnas firman decidon. ... Kiom li havas taktikajn rimedojn, tiom li alportas la vivaĵojn al matureco. Kiom li alportas la vivaĵojn al matureco, tiom lia budhalando estas purigita.

Tio indikas, ke sur la grundo de la rekta koro la bodisatvo povas praktiki senliman kompaton, kaj per sia praktiko de kompato, li povas pozitive kaj dinamike konstrui novan historian mondon. Nur tiam la ultima budhalando povas esti perfekta. Antaŭsupozo de iu budhalando izolita de la historio estas eskapo el la efektivecoj; tio finiĝas en la negado de tiu ĉi mondo. Se [kiel la malfermo de la Voto de la Homaro] ni "tute serene, vekiĝ[as] al nia vera memo; fariĝ[as] homoj kun koro kompata," tiam unafoje ni atingas la rektan koron kaj firman decidon, kiu kapablas krei novan historion kaj konstrui mondon, kiu estas kaj vera kaj feliĉa. Se ni ne iras ĝis tiu punkto, la historia mondo por ĉiam restos "survoje"; ĝi tute estos la mondo de karmo. [La fino de la Voto de la Homaro] "mondo, kiu estas kaj vera kaj feliĉa" povas esti konstruata de la senlaca kaj senteda amo, kiu, transdante la historion, kreas la historion.

Tradukis tradukkato, 1998-9-20